

Üldisi juhtnööre *Keele ja ühiskonna töövihiku* kasutamiseks

Õpik „Keel ja ühiskond“ on alustekstiks kursusele *Keel ja ühiskond*. Õpik sisaldab oluliselt rohkem materjali, kui kursuse jooksul tuleb omandada. Samas on eeldatud, et õpilane tutvub kogu õpikus oleva tekstiga, st et kursuse üks eesmärgi on õpiku teksti süvalugemine, st lugemine tasemel, et kõigest loetust on aru saadud.

Autorid on arvestanud, et iga õpiku peatüki materjalile võiks pühendada keskmiselt ühe klassitunni. Et kursuses on 35 tundi, siis jääb aega kontrolltööde sooritamiseks (neid võiks olla igas veerandis üks); kordamiseks ja mõningate teemade käsitlemiseks põhjalikumalt. Millistele teemadele rohkem aega pühendada, see sõltub klassi tasemest ja huvidest ning õpetaja eelistustest ja jääb õpetaja valida.

Õpiku juurde kuulub töövihik, milles olevad harjutused puudutavad ainult kursuse põhisisu. Ühesõnaga – see info, mis jõuab töövihiku harjutuste sooritamise järel vihikusse, moodustab selle osa kursuse teadmisest, mida peaks teadma õpilane, kes sooritab kursuse hindele 4. See tähendab, et kontrolltööde ja tunnikontrollide jaoks tuleks teha ülesanded, mis küsivad samu teadmisi ja eeldavad samu analüüsioskusi, mis töövihiku harjutused. Selleks, et tublimad õpilased võiks saada ka viielisi hinnanguid, võiks olla kontrolltöös vähemalt üks ülesanne selline, mille lahendamiseks ei piisa töövihikus oleva materjali äraõppimisest, vaid tuleks teada midagi lisaks, millest on olnud juttu õpikus või õpiku harjutustes.

Õpikus olevaid harjutusi võiks sooritada tugevamate klassides või nende teemade puhul, mille jaoks õpetaja on otsustanud pühendada rohkem kui ühe klassitunni. Nende teemade puhul, millele pühendatakse vaid üks klassitund, tuleks sooritada vaid töövihiku harjutused. Et töövihiku harjutused puudutavad kursuse tuumiksisu, siis tuleks lasta sooritada iga teema juures kõik harjutused. Nii kujuneb töövihikust õpilasele kursuse konspekt põhiteadmistega, mis tuleb selgeks õppida ja osata kontrolltöös või muu hindamise puhul vastata.

Töövihikus on iga teema kohta 4-6 ülesannet ja nende sooritamine on võimalik ühe klassitunni jooksul paralleelselt vastava peatüki teksti lugemisega õpikust. Lihtsamate teemade puhul võib õpetaja lasta peatüki läbi lugeda ja töövihiku harjutused sooritada kodus. Sellisel juhul saab tunni enda pühendada teemaga sügavamalt tegelemisele eeskätt õpikus olevate harjutuste ning paaris- ja rühmatööde sooritamisega.

Töövihik on elektroonilisel kujul kättesaadav *Uue emakeeleõpetuse* veebivaramus, selle võib tasuta alla laadida ja seda vabalt paljundada kas tervikuna või töölehtedena ilma kirjastuselt luba küsimata. Samas on võimalik töövihikut tellida ka kirjastusest hinnaga, mis kokkuvõttes ei ületa kogu vihiku paljundamiseks tehtavaid kulusid.

Uue emakeeleõpetuse veebivaramus on olemas ka töövihiku täielike vastustega variant. See on mõeldud õpetajale tema töö kergendamiseks. Ka seda võib vabalt alla laadida ja välja trükkida, kuid jääb kasutajate südametunnistusele, et täisvastustega variant ei läheks õpilaste sekka rändama.

Martin Ehala

30.08.2012